

WYMAGANIA EDUKACYJNE – ZAKRES TREŚCI PROGRAMOWYCH KLASA II ZAKRES ROZSZERZONY
po gimnazjum rok szkolny 2020/2021
WIADOMOŚCI O EPOCE

ocena	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
wiadomości	<p>Uczeń:</p> <p>Określa ramy czasowe i genezę nazwy epoki: romantyzm, pozytywizm, modernizm, Wymienia głównych reprezentantów omawianych kierunków literackich.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Wymienia najważniejsze wydarzenia historyczne decydujące o charakterze epoki; Przyporządkuje dany utwór do określonego kierunku literackiego.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Wymienia głównych przedstawicieli życia artystycznego epoki (zagranicznych i polskich) : romantyzm, pozytywizm, modernizm</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Wymienia głównych przedstawicieli życia artystycznego epoki (zagranicznych i polskich) , określając ich wpływ na kulturę epoki (romantyzm, pozytywizm, modernizm), zna przykłady nawiązań i kontekstów literackich.</p>
umiejętności	<p>Przyporządkuje dany utwór do danej epoki. : romantyzm, pozytywizm, modernizm</p>	<p>Podaje definicję kierunków literackich.</p>	<p>Potrafi powiązać motywy i tematy z właściwą epoką: romantyzm, pozytywizm, modernizm</p>	<p>Wyjaśnia istotę filozofii decydujących o charakterze epoki: romantyzm, pozytywizm, modernizm Wykazuje związki między filozofią a literaturą i sztuką; Omawia zależności między literaturą różnych epok : romantyzm, pozytywizm, modernizm (uwzględnia inspiracje, konteksty).</p>

LIRYKA

ocena	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
wiadomości	<p>Uczeń:</p> <p>Zna podstawowe figury stylistyczne (epitet, metafora porównanie): Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór¹ wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór wierszy,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Zna genezę utworu; Podaje definicję gatunków lirycznych; Zna podstawowe kategorie liryczne (kreacje podmiotu lirycznego, typy liryki, sytuacje liryczne) według załączonych pomocy: Adam</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Zna wszystkie wymagane w programie figury stylistyczne; Zna podstawowe kategorie liryczne (kreacje podmiotu lirycznego, typy liryki, sytuacje liryczne) : Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Rozróżnia gatunki charakterystyczne dla danej epoki i twórcy; Funkcjonalnie wykorzystuje najważniejsze cytaty: Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór</p>

¹ Wybór tekstów (*wybór*) w całym dokumencie oznacza wybór zamieszczony w podręczniku języka polskiego dla klasy drugiej *Ponad słowami* cz. 2.1. i 2.2., poziom podstawowy

	Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy	Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy	Kamil Norwid – wybór wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy	wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy
umiejętności	Dostrzega podstawowe elementy konstrukcji wiersza; Wskazuje podstawowe środki stylistyczne; Odczytuje tekst na poziomie znaczeń dosłownych: Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy	Rozpoznaje gatunki liryczne Dostrzega ważne dla struktury wiersza kategorie liryczne; Odnosi się do tytułu, motto, incipitu; Dostrzega najprostsze konteksty interpretacyjne: Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy	Formułuje własne opinie, refleksje o tekście; Umieszcza utwór w kontekstach interpretacyjnych; (np. historycznym, filozoficznym, literackim); Odczytuje tekst na poziomie znaczeń metaforycznych; Określa ideę, przesłanie utworu; Wskazuje środki stylistyczne: Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy, Leopold Staff – wybór wierszy	Formułuje trafne wnioski interpretacyjne; Swobodnie posługuje się pojęciami z zakresu poetyki; Określa funkcje środków stylistycznych w utworze; Określa funkcję języka w tekście; Komentuje znaczenie tytułu, motto, incipitu; Analizuje strukturę wiersza w związku z jego treścią; Formułuje wnioski interpretacyjne Dokonuje analizy porównawczej: Adam Mickiewicz – <i>Romantyczność</i> i wybór wierszy, Juliusz Słowacki – wybór wierszy, Cyprian Kamil Norwid – wybór wierszy, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wybór wierszy, Jan Kasprowicz – wybór wierszy Leopold Staff – wybór wierszy

EPIKA

ocena	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
wiadomości	<p>Uczeń:</p> <p>Zna (przybliżony) czas powstania utworu; Określa przynależność utworu do epoki: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>, Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i>, Bolesław Prus <i>Lalka</i>, Honoriusz Balzak, <i>Ojciec</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>Zna genezę utworu; Podaje definicje gatunków epickich Zna cechy różnych gatunków epickich: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>, Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i>, Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>, Bolesław Prus <i>Lalka</i>, Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i>.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Zna dokładną genezę utworu; Podaje precyzyjne definicje gatunków epickich: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>, Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i>, Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>, Bolesław Prus <i>Lalka</i>, Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i>.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>Rozróżnia gatunki charakterystyczne dla danej epoki i twórcy; Funkcjonalnie wykorzystuje najważniejsze cytaty: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>, Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i>, Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>, Bolesław Prus <i>Lalka</i>, Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i>.</p>

	<i>Goriot</i> , Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i> .			
umiejętności	Omawia elementy świata przedstawionego w tekście (czas, miejsce, akcję, fabułę); Streszcza główne wątki utworu; Charakteryzuje najważniejszych bohaterów: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> , Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i> , Bolesław Prus <i>Lalka</i> , Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i> , Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i>	Interpretuje tytuł; Charakteryzuje kompozycję utworu; Ocena postępowanie bohaterów, wartościuje ich postawę moralną; Znajduje w tekście potrzebne do danego tematu fragmenty; Określa ideę (wymowę) utworu: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> , Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i> , Bolesław Prus <i>Lalka</i> , Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i> , , Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i>	Wskazuje elementy świata przedstawionego i określa ich funkcję w utworze; Stosuje cytaty; Rozpoznaje cechy języka, stylu, stylizacji; Uzasadnia związek danego tekstu z kierunkiem artystycznym epoki: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> , Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i> , Bolesław Prus <i>Lalka</i> , Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i> , , Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i>	Określa funkcję tła, (np. przyrody), kostiumu historycznego w tekście; Komentuje zastosowane cytaty; Określa stosunek autora do zawartego w dziele problemu (idei); Określa funkcję utworu w epoce; Wskazuje na podobieństwo motywów w różnych dziełach, w różnych epokach; Funkcjonalnie wykorzystuje wybrane cytaty: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> , Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i> , Bolesław Prus <i>Lalka</i> , Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i> , , Maria Konopnicka <i>Mendel Gdański</i> .

DRAMAT

ocena	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
wiadomości	Uczeń: Zna (przybliżony) czas powstania utworu; Określa przynależność utworu do epoki; Zna wyznaczniki dramatu jako rodzaju literackiego: Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki <i>Kordian</i> , Zygmunt Krasiński , <i>Nie-Boska Komedia</i> , Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i> .	Uczeń: Zna genezę utworu; Podaje definicje gatunków dramatycznych Zna cechy różnych typów dramatu; Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki <i>Kordian</i> , Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i> , Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i> .	Uczeń: Zna precyzyjną genezę utworu; Podaje dokładne definicje gatunków dramatycznych Zna cechy różnych typów dramatu; Zna elementy strukturalne spektaklu teatralnego (min. scenograf, reżyser, aktor, kompozytor): Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i> , Juliusz Słowacki <i>Kordian</i> , Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i> .	Uczeń: Rozróżnia gatunki charakterystyczne dla danej epoki i twórcy; Funkcjonalnie wykorzystuje najważniejsze cytaty: Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki <i>Kordian</i> , Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i> , Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i>
umiejętności	Omawia elementy świata przedstawionego w tekście (czas, miejsce, akcję); Streszcza główne wątki utworu; Charakteryzuje najważniejszych bohaterów: Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki	Interpretuje tytuł; Charakteryzuje kompozycję utworu; Ocena postępowanie bohaterów, wartościuje ich postawę moralną; Znajduje w tekście potrzebne do danego tematu fragmenty; Charakteryzuje strony konfliktów;	Wskazuje elementy świata przedstawionego i określa ich funkcję w utworze; Wskazuje wyznaczniki dramatu zgodne z tendencjami epoki; Stosuje cytaty; Rozpoznaje cechy języka, stylu,	Określa funkcję tła, (np. przyrody), kostiumu historycznego w tekście; Komentuje zastosowane cytaty; Określa stosunek autora do zawartego w dziele problemu (idei); Określa funkcję utworu w epoce; Wskazuje na podobieństwo motywów

	<p><i>Kordian</i>, Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i>, Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i>.</p>	<p>Ocenia strony konfliktu; Rozumie funkcję didaskaliów; Określa ideę (wymowę) utworu: Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki <i>Kordian</i>, Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i>, Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i>.</p>	<p>stylizacji; Uzasadnia związek danego tekstu z kierunkiem artystycznym epoki: Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki <i>Kordian</i>, Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i>, Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i></p>	<p>w różnych dziełach, w różnych epokach; Wskazuje miejsce dramatu w procesie ewolucyjnym tego rodzaju; Funkcjonalnie wykorzystuje wybrane cytaty: Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. III, Juliusz Słowacki <i>Kordian</i>, Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska Komedia</i>, Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i>.</p>
--	---	---	---	--